

Miljøtilladelse til husdyrbrug - § 16 b stk. 1 i husdyrbrugloven

Endrupvej 45, 3480 Fredensborg

Datablad	
Husdyrbrugets navn og adresse	Endrupvej 45, 3480 Fredensborg
Ansøgers navn og adresse	Jeanette B. Johansen Endrupvej 45, 3480 Fredensborg
Driftsansvarlig for husdyrproduktion	Jeanette B. Johansen
Miljøkonsulent	Ann Frost, Agrovi
Virksomhedens art	Erhvervsmæssigt dyrehold
Ejendomsnummer	2100000880
Matr. nr. (ejerlav)	8b Endrup By, Asmindrød m.fl.
CVR-nr.	25880625
CHR nr.	74884
Udkast i høring	22.07.2022
Dato for afgørelse	26.08.2022
Ansøgningskema nr.	Skemanr. 230808
Tilsynsmyndighed	Fredensborg Kommune
Udarbejdet af:	Fredensborg Kommune Maria Hill Mikkelsen Team Vand og Natur Egevangen 3B 2980 Kokkedal Sagsnr: 22/6282
Kvalitetssikring	Henrik Maibom, Husdyrgodkendelse.nu

Indhold

Miljøtilladelse til husdyrbrug - § 16 b stk. 1 i husdyrbrugloven	1
Datablad.....	2
Indledning	5
Resumé	5
Husdyrbrugets historik	5
Miljømæssige vurderinger	5
Kapitel 1: Miljøtilladelse.....	7
Afgørelse	7
Andre afgørelser, herunder godkendelser, tilladelser og dispensationer	8
Meddelelse af dispensationer fra husdyrbruglovens bestemmelser.	8
Administrativ dispensation fra Husdyrbruglovens §8, stk. 1, nr. 4: Afstand til offentlig vej	8
Vilkår for husdyrbruget.....	10
Vilkår for drift og indretning	10
Vilkår for stalde og produktioner	10
Vilkår for gødningsopbevaring	11
Vilkår for udegående dyr.....	11
Vilkår for vandmiljø	11
Vilkår for renholdelse.....	11
Vilkår for støj	12
Vilkår for støv.....	12
Vilkår for lys.....	12
Vilkår for skadedyr	12
Vilkår for udarbejdelse af handleplaner ved uforudsete gener	13
Kapitel 2: Beskrivelse og vurdering af det ansøgte	15
Om ansøgningen	15
Fredensborg Kommunes vurdering	16
Husdyranlæg.....	16
Gødningsopbevaringsanlæg.....	16
Øvrige driftsbygninger	16
Aflledning af vand	17
Landskabelige hensyn	17
Afstandskrav	20
§ 6 i husdyrbrugloven.....	20
§ 7 i husdyrbrugloven.....	21
§ 8 i husdyrbrugloven.....	21
Natur og ammoniak	22
Kategori 1-natur	23
Kategori 2-natur	24
Kategori 3-natur	24
Øvrig § 3-natur.....	24
Bilag IV-arter	25
Samlet vurdering af ammoniakbelastning af naturområder.....	25
Påvirkninger af nærmiljøet.....	25
Lugt	25
Støj.....	26
Rystelser	27
Lys.....	27
Støv	27
Skadedyr – fluer og rotter.....	27
Til- og frakørsel fra husdyrbruget.....	28

Affald, olie og kemikalier	28
Bedste tilgængelige teknik (BAT).....	29
Vurdering af samdrift med andre husdyrbrug.	29
Eventuelle grænseoverskridende virkninger	29
Samlet vurdering og begrundelse	29
Partshøring og offentliggørelse.....	31
Kapitel 3: Generelt.....	32
Lovgrundlag	32
Klagevejledning.....	32
Søgsmål.....	33
Bilag 1 – Situationsplan.....	34
Bilag 2 – Nabobeboelse, byzone mv.....	35
Bilag 3 – Naturpunkter	36
Bilag 4 – Principtegning af pumpesump i den ny stald	37

Indledning

Resumé

Der ansøges om miljøtilladelse efter § 16 b i husdyrbrug loven til et allerede eksisterende blandet dyrehold på op til 20 ponyer og 2-5 geder. Der ansøges om et produktionsareal på 410 m².

Tilladelsen omfatter:

- Eksisterende stald på 221 m² (produktionsareal 150 m²)
- Ny stald på 226 m² (produktionsareal 200 m²)
- Lovliggørelse af ponyskur ved eksisterende stald på 40 m²
- Lovliggørelse af eksisterende pavillon på 22 m² (produktionsareal 15 m²)
- Lovliggørelse af gedeskur på 5 m²
- Lovliggørelse af 3-5 flytbare læskure
- Gødningsplads med container på 18 m².

Bygninger og anlæg kan ses på situationsplan i bilag 1.

Ejendommen er på 6,6 ha, landbrugspligtig og beliggende i landzone.

Husdyrbrugets historik

Miljøtilladelsen er udarbejdet af Fredensborg Kommune. Husdyrbruget har ingen tidligere miljøtilladelser.

Der har ifølge CHR registret tidligere været dådyr, kælegrise, kvæg, geder og andre dyr på ejendommen.

Miljømæssige vurderinger

Placering og indretning af husdyranlæg, gødningsopbevaring, samt øvrige driftsbygninger vurderes ikke at udgøre en risiko for miljøet.

Der etableres pumpesump i den nye stald.

Gødningen opbevares i overdækket gødningscontainer placeret på fast bund.

Alle afstandskrav er overholdt på nær:

- afstand fra ny stald og læskure til vej, hvor kravet er 15 m.

Der søges om dispensation og meddeles dispensation for ovenstående afstandskrav i miljøansøgningen.

Størstedelen af ejendommens arealer er omfattet af Naturbeskyttelseslovens §3.

§3 beskyttelsen medfører et forbud mod ændring af §3 naturtypernes naturtilstand. Kommunen meddeler særskilt dispensation fra Naturbeskyttelseslovens §3 til græsningstryk, forbud mod tilskuds fodring mm. af de §3 beskyttede naturtyper. Denne dispensation fremsendes separat. Vær opmærksom på, at der på §3 arealerne ikke må udbringes gødning jf. §3 dispensationen, samt gældende regler.

Da der er uvished omkring den præcise drænplan nær staldområderne, ved vi ikke, om afstandskravet på 15 m mellem husdyranlæg og dræn er overholdt. Der stilles vilkår om, at forholdet skal undersøges i forbindelse med byggeriet af den ny stald og at evt. nærliggende dræn skal føres i tætte rør inden for en afstand af 15 m fra husdyranlæg og møddingsplads.

Vær opmærksom på, at der ikke må drænes til markdræn, som kan afledes til eng/mose eller rigkæret i NATURA 2000 området.

Ammoniakemissionen fra husdyrbruget vurderes ikke at påvirke nærliggende naturområder, herunder heller ikke Natura 2000-områder eller bilag IV-arter.

Påvirkning af nærmiljø og naboer i form af gener fra lugt, støj, rystelser, lys, støv, skadedyr og transport vurderes ikke at være væsentlig. Der stilles vilkår, som sikrer dette.

Husdyrbruget har inkl. den ny stald med et produktionsareal på 200 m² en ammoniakemission på 351 kg N/år. Da ammoniakemissionen er under grænseværdien på 750 kg, er der ikke krav om overholdelse af BAT-niveauet (bedste tilgængelig teknologi) for ammoniakemission. Husdyrbruget har ingen samdrift med andre ejendomme og ingen grænseoverskridende virkninger.

Det er Fredensborg Kommunes samlede vurdering, at husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige påvirkninger af omgivelserne og miljøet, når tilladelsens vilkår samt øvrige tilladelsers vilkår overholdes.

Kapitel 1: Miljøtilladelse

Afgørelse

På grundlag af oplysningerne i ansøgningen, giver Fredensborg Kommune miljøtilladelse til husdyrbruget på Endrupvej 45 med de stillede vilkår. Det ansøgte er behandlet efter § 16b i husdyrbrugloven.

Det er Fredensborg Kommunes vurdering, at miljøtilladelsen med de stillede vilkår for lovliggørelse, placering, indretning og drift af husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet. Begrundelse og vurderinger uddybes i Kapitel 2: Beskrivelse og vurdering af det ansøgte.

Miljøtilladelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring af husdyrbruget, herunder bl.a. produktionsarealet, gødningsopbevaringsanlæg, driftsbygninger og dyreholdets sammensætning, før ændringen er anmeldt til og godkendt af Fredensborg Kommune.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser, også selvom disse regler måtte være skærpede i forhold til denne miljøtilladelse.

Husdyrbruget skal overholde eventuelle tilladelser, godkendelser og dispensationer efter andre lovgivninger og ved behov indhentes særskilt.

Det ansøgte kræver bl.a. byggetilladelse i henhold til byggelovens § 16. Ansøgning om byggetilladelse sker via www.byggomiljoe.dk.

Byggearbejdet må ikke påbegyndes før modtagelse af en byggetilladelse.

Ydermere er der i tilladelsen vilkår om Fredningsnævnets godkendelse af og kommunens retlige lovliggørelse af læskurene inden for det fredede område.

Miljøtilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet indenfor en frist på seks år. Hvis miljøtilladelsen ikke udnyttes i tre på hinanden følgende år, bortfalder den del, der ikke har været udnyttet (kontinuitetsbrud). Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 pct. af det tilladte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 pct. af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Med miljøtilladelsen følger en række vilkår, som skal overholdes. Det er ejeren af husdyrbruget, som har ansvaret for, at det sker. Fredensborg Kommune kontrollerer, at vilkår og regler overholdes. Dels ved regelmæssige tilsyn, som er fastlagt af Miljøstyrelsen, dels ved behov.

Andre afgørelser, herunder godkendelser, tilladelser og dispensationer

Fredningsnævnet har godkendt omfang og placering af den ny stald nord for maskinhuset.

Fredensborg Kommune meddeler særskilt dispensation fra Naturbeskyttelseslovens §3 til græsningstryk mm på §3 beskyttede naturarealer.

Meddelelse af dispensationer fra husdyrbruglovens bestemmelser.

Bygning	Afstand til vej	Afstandskrav
Ny stald	3 m	15 m
Ponyskur	9 m	15 m
Eksisterende stald	4,5 m	15 m

Administrativ dispensation fra Husdyrbruglovens §8, stk. 1, nr. 4: Afstand til offentlig vej

Dispensation for afstandskravet til offentlig vej fra den ny stald

Ansøger har søgt om dispensation fra afstandskravene til offentlig vej. Placeringen er ønsket ud fra en symmetrisk betragtning, hvor ejendommens bygninger ligger på en linje. Skal bygningen flyttes væk fra vejen, så vil den komme til at ligge, hvor der i dag er indkørsel. Det vil sige, at indkørslen også skal flyttes.

Meddelelse af dispensation

Fredensborg Kommune vurderer, at den ny stald placeres bedst, som angivet i ansøgningen, idet den her er placeret i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer og ikke lægges i §3 naturbeskyttede arealer eller indenfor søbeskyttelseslinjen.

Med baggrund i ovenstående meddeler Fredensborg Kommune i medfør af Husdyrbrugslovens § 9, stk. 3 dispensation fra kravet i § 8, stk. 1, nr. 4 vedrørende afstand fra stald til vej.

Dispensation for afstandskravet til offentlig vej fra ponyskuret.

Ansøger har søgt om dispensation fra afstand mellem vej. Ansøgers argumentation er at ponyskuret, har ligget der siden 2018. Der er behov for tilknytning til den eksisterende stald, i forbindelse med pasning, opsyn, og når dyrene skal tages ind og have fx smed. Ponyen på den pågældende mark skifter ikke fold, men står kun på den fold – alene. Skuret er ponyens faste stald og der er mulighed for at tage den ind ad bagdøren, så den kan komme ind på staldgangen. En tilknytning til den eksisterende stald ønskes, ud over for det praktiske, også af hensyn til det landskabelige.

Meddelelse af dispensation

Fredensborg Kommune vurderer, at ponyskuret, ikke ændrer det synsmæssige indtryk for omkringboende eller for færdslen på vejen.

Med baggrund i ovenstående meddeler Fredensborg Kommune i medfør af Husdyrbrugslovens § 9, stk. 3 dispensation fra kravet i § 8, stk. 1, nr. 4 vedrørende afstand fra stald til vej.

Dispensation for afstandskravet til offentlig vej fra eksisterende stald.

Ansøger har søgt om dispensation fra afstand til vej med argument om at den eksisterende bygning, har ligget der længe og at der er behov for bygningen til at opstalde dyrene i.

Med baggrund i ovenstående meddeler Fredensborg Kommune i medfør af Husdyrbrugslovens § 9, stk. 3 dispensation fra kravet i § 8, stk. 1, nr. 4 vedrørende afstand fra stald til vej.

Meddelelse af dispensation

Fredensborg Kommune vurderer, at de der er tale om eksisterende forhold, som ikke indebærer nogen risiko for miljøet, og det derfor heller ikke vil være proportionalt, at kræve afstandskravene overholdt.

Med baggrund i ovenstående meddeler Fredensborg Kommune i medfør af Husdyrbrugslovens § 9, stk. 3 dispensation fra kravet i § 8, stk. 1, nr. 4 vedrørende afstand fra stald til vej.

Vilkår for husdyrbruget

Her er de betingelser, som husdyrbruget skal drives under. Vilkårene i denne miljøtilladelse skal, hvis andet ikke er anført, være opfyldt, når husdyranlægget er taget i brug.

Vilkår for drift og indretning

1. Tilladelsen omfatter de landbrugsmæssige aktiviteter, der er knyttet til bygningerne på ejendommen Endrupvej 45, 3480 Fredensborg.
2. Fredensborg Kommune skal straks orienteres om følgende forhold
  - Ejerskifte af husdyrbruget
  - Indstilling af driften for en længere periode
3. Ved ophør med husdyrhold, skal der udføres begrænsende foranstaltninger mod forurening.
  - Alle anlæg skal tømmes og rengøres for husdyrgødning, der bortskaffes efter gældende regler.
  - Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til affaldsregulativerne.
4. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af denne miljøtilladelse på ejendommen.
5. Ved tilsyn skal kommunen have adgang til relevant dokumentation for overholdelse af vilkårene.

Vilkår for stalde og produktioner

6. Husdyrbrugets stalde og produktioner skal være i overensstemmelse med oversigten i bilag 1.
7. Placering af læskurene ligger inden for fredningen *Esrum Søes omgivelser* og er derfor betinget af en dispensation fra Fredningsnævnet for Nordsjælland. Hvis dispensationen ikke går igennem, skal ansøger indsende en alternativ placering af læskurene til godkendelse hos kommunen inden byggeriet kan påbegyndes.
8. Læskurene skal efter at Fredningsnævnet har givet dispensation til placeringen retligt lovgøres af Fredensborg Kommune gennem byggetilladelse.
9. Hegning skal udføres som lette tråd- eller træhegn i naturfarver.
10. Læskure skal fjernes, når der ikke længere går dyr på arealet.

2. Overblik over stalde og produktioner

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Gamle stald	221	Naturlig ventilation	3 m	(#477120) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	150
Nye stald	226	Naturlig ventilation	3 m	(#484548) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	200
Ponyskur	40	Naturlig ventilation	3 m	(#484549) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	40
Pavillon	22	Naturlig ventilation	3 m	(#490120) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	15
Gedestald	5	Naturlig ventilation	3 m	(#484550) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	5
Sum						410

Figur 1 – Ansøgt produktionsareal. Placering af bygninger fremgår af bilag 1.

Vilkår for gødningsopbevaring

11. Husdyrbrugets gødningslager skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor (figur 2), samt med placering som vist på bilag 1.

Ansøgt drift   Nudrift   8 års-drift i

Lager benyttes ikke i ansøgt drift i

Mødding	Gødningstype: Fast	BAT-forudsætning: Nyt (inkl. renoveret) gødningsopbevaringsanlæg	Overfladeareal: 18 m ² v
----------------	--------------------	--	--

Oversigt over gødningsandele ? i

Gødningsandel	Gødningstype: Kvæg, heste, får og geder	Udgør: 18 m ² v	
---------------	---	---	--

Samlet areal af gødningsandele udgør	100.0 %		18 m²
--------------------------------------	---------	--	-------------------------

Figur 2 - Ansøgt gødningsopbevaring. Placering fremgår af bilag 1.

Vilkår for udegående dyr

12. Foderpladser/foderautomater skal flyttes jævnlige, så gødningen ikke koncentrerer på et lille område.
13. Der skal foreligge en skitse (årsplan) for flytningen af foderpladser/foderautomater, som kan forevises i forbindelse med landbrugstilsyn.

Vilkår for vandmiljø

14. Regnvand fra folde nedsives på egen grund i henhold til retningslinje 5.2.10 i Kommuneplan 2017.
15. Der må ikke føres dræn og andre ledninger under møddingspladsen af hensyn til risikoen for forurening af vandmiljøet.

Vilkår for renholdelse

16. Der skal holdes rent på arealerne omkring stalde og møddingsplads, således at risikoen for forurening af det omkringliggende miljø minimeres.
17. Alle udenoms arealer skal i øvrigt holdes ryddelige og fri for foderrester, gødning, affald mv. for ikke at tiltrække rotter og andre skadedyr.
18. Bedriften og dens omgivelser skal drives og renholdes således, at lugtgener så vidt muligt begrænses. Der skal opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres, at bokse, gangarealer o.l. holdes rene og tørre.

Vilkår for støj

19. Husdyrbrugets bidrag til støjniveauet målt ved nabobeboelse må i intet punkt overstige følgende grænseværdier, målt 1,5 m over terræn i frit felt

Dag	Kl. 07-18	55 dB(A)	8 timer
Aften	Kl. 18-22	45 dB(A)	1 time
Nat	Kl. 22-07	40 dB(A)	1/2 time
Lørdag	Kl. 07-14	55 dB(A)	7 timer
Lørdag	Kl. 14-22	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdag	Kl. 07-22	45 dB(A)	8 timer

Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige ovenstående grænseværdier med mere end 15 dB(A) ved alle beboelser. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden.

Støjvilkårene for landbrugsdrift omfatter al støj fra virksomheden, dvs. også støj fra fx kørsel på ejendommens bygningsparcel, dog ikke støj fra f.eks. markdriften.

20. Husdyrbruget skal for egen regning dokumentere, at støjvilkårene overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dokumentationen skal følge gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen.

Vilkår for støv

21. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal. Vurderingen foretages af Fredensborg Kommune.

Vilkår for lys

22. Udendørs belysning og lys fra stalde og driftsbygninger skal afskærmes, således at der ikke opstår væsentlige lysgener for omkringboende.

Vilkår for skadedyr

23. På husdyrbruget skal der foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de fastsatte retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Retningslinjerne kan ses her: <http://agro.au.dk/myndighedsraadgivning/>

24. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.). Stalde, lagre og andre anlæg holdes i forsvarlig rottesikret stand med henblik på at forhindre gode levemuligheder for rotter.

Vilkår for udarbejdelse af handleplaner ved uforudsete gener

25. Hvis Fredensborg Kommune vurderer, at eventuelle klager om støj-, lugt-, støv-, rystelser- og/eller lysgener er velbegrundede, skal husdyrbruget udarbejde en handlingsplan og eftervise at de stillede krav er overholdt. Handlingsplanen skal godkendes af Fredensborg Kommune.
26. Udgiften til støjmålingerne afholdes af ansøger og udføres i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledninger.

Vær i øvrigt opmærksom på nedenstående generelle lovgivning, som er relevant i sagen:

Der må ikke ændres på terrænet omkring stald og læskure, herunder udlægges volde eller småbakker af byggejord.

Møddingsplads og opsamlingsbeholder skal opfylde kravene til tæthed og styrke samt afstandskrav jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Container til opbevaring af fast gødning skal efterleve kravene i Landbrugets Byggeblad nr. 103.06-08/1991.

Dybstrøelsen i containeren skal overdækkes som beskrevet i Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Containeren skal have tilstrækkelig kapacitet til 6 måneder. På forlangende skal der laves en beregning af kapaciteten. Hvis kapaciteten er til mindre end 6 måneder, skal der til enhver tid foreligge en skriftlig aftale om afhentning og opbevaring af gødning hos en godkendt modtager. Aftalen sendes til landbrug@fredensborg.dk.

Hvis læskurene har dybstrøelse, kan der undlades fast bund og afløb til opsamlingsbeholder, så længe driftskravene i Landbrugets Byggeblad nr. 095.03-01/2009 følges.

Der må ikke fodres og vandes i læskurene jf. kap. 4 i Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Den ny stald skal have pumpeump jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen. Pumpesumpen skal udføres i bestandige materialer, der er uigennemtrængelige for fugt med henblik på at sikre at forurening af grundvand og overfladevand ikke finder sted. Restvand fra pumpeump skal ledes til opsamlingsbeholder, hvis ikke det kan spredes på marker umiddelbart. Restvand og flydende husdyrgødning skal spredes på marker iht. reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Hvis udbringning ikke er muligt, skal der foreligge en skriftlig aftale om afhentning og opbevaring hos godkendt modtager. Aftalen sendes til landbrug@fredensborg.dk.

Ved evt. fund af dræn ifm. staldbyggeri, og hvis der ændres i linjeføring eller dimensioner af rørene, skal der søges en reguleringstilladelse ved kommunens vandløbsafdeling, vandløb@fredensborg.dk.

Dræn, der ligger nærmere end 15 m fra staldområder og møddingsplads skal føres i tætte PVC-rør. Hvis der ændres i linjeføring eller dimensioner af rørene, skal der søges en reguleringstilladelse ved kommunens vandløbsafdeling, vandløb@fredensborg.dk.

Der skal opnås byggetilladelse til det ansøgte, inden byggeriet kan påbegyndes.

Ved evt. ophør skal husdyrgødning bortskaffes efter gældende regler og restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til affaldsregulativerne.

Kapitel 2: Beskrivelse og vurdering af det ansøgte Om ansøgningen

I forbindelse med ansøgningen, er der indsendt oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte via husdyrgodkendelse.dk, skema nr. 230808. Heri er der en beskrivelse af det ansøgte husdyrbrugs udvidelse og dets eventuelle påvirkning af naboer, naturområder og miljø generelt.

Ansøgers beskrivelse

På ejendommen Endrupvej 45, 3480 Fredensborg er der et eksisterende dyrehold med ponyer, æsler, geder, høns, mm. Der har tidligere i en lang årrække været kvæg på ejendommen.

Der ønskes mulighed for at udvide eller ændre dyreholdet op til 20 ponyer og 3-5 geder, hvorfor der ønskes opført en ny stald på ca. 200 m² produktionsareal, samt 3-5 små flytbare læskure på ejendommen. Der søges om miljøtilladelse til dyreholdet.

Der søges om et samlet produktionsareal på ca. 410 m².

I forbindelse med ændringen af dyreholdet sker der i øvrigt ingen udvendige ændringer af eksisterende bygninger, men der søges om et nybyggeri af stald på 200 m² produktionsareal.

Dyreholdet skal afgræsse de omkringliggende marker og eng-/mosearealer. Der er ifølge ansøger tale om en fortsættelse af tidligere drift af arealerne, der har været afgræsset med kvæg.

Der er en potentiel ammoniakfordampning på ca. 351 kg N/år fra dyreholdet, og der søges om miljøgodkendelse efter lovens § 16b.

Figur 3: Oversigt over ansøgt husdyrbrug

[Fredensborg Kommunes vurdering](#)

Husdyranlæg

Der ansøges om nybyggeri af en stald på 200 m², samt lovliggørelse af eksisterende stald med tilbygget læskur på 40 m² og 3 læskure med dybstrøelse. Der søges ligeledes om 3-5 flytbare læskure. Dette giver et samlet produktionsareal på 410 m². Gødningstypen er dybstrøelse.

Gødningsopbevaringsanlæg

Husdyrbruget har en eksisterende container på 18 m² placeret på fast bund. Containeren er overdækket med presenning.

Øvrige driftsbygninger

Der er i øvrigt på ejendommen et maskinhus/garagebygning på ca. 200 m².

Fredensborg Kommunes vurdering

Fredensborg Kommune vurderer, at følgende bygninger er opført uden indhentning af tilladelse: ponskur, pavillon, gedeskur og læskurene.

Den videre proces

Den nye stald skal have byggetilladelse, inden byggeriet kan påbegyndes.

Samtidigt skal der meddeles lovliggørende byggetilladelse til ponyskuret, pavillon, gedeskur og læskurene.

Ansøgning om byggetilladelse/lovliggørende byggetilladelse skal indsendes via www.byggomiljoe.dk.

Afledning af vand

Ansøgers beskrivelse

Hele produktionsarealet vil blive drevet som dybstrøelsesareal. Kommunen stiller vilkår om etablering af pumpeump. De generelle regler kræver etablering af en sump til evt. rengørings-/restvand. Der er ikke toilet/sanitært spildevand i den planlagte nye staldbygning.

Fredensborg Kommunes vurdering

Fredensborg Kommune vurderer, at det som udgangspunkt vil være restvand og ikke flydende husdyrgødning, der evt. løber til gulvsumpene. Som udgangspunkt er der derfor ikke krav om beholdere til flydende gødning.

Der er ikke sanitært spildevand fra driftsbygningerne.

Fredensborg Kommune vurderer, at afledning af spildevand fra stuehus og evt. restvand fra staldanlægget kan ske efter gældende regler.

Den videre proces

Kommunen vurderer, at der for spildevand og restvand ikke skal ske yderligere sagsbehandling i forbindelse med §16b.

Landskabelige hensyn

Ejendommen

Ejendommen ligger i landzone på en landbrugsejendom med landbrugspligt med et samlet areal på ca. 5,9 ha fordelt på 2 matrikler, matr. nr. 8 b Endrup By, Endrup og matr. Nr. 17 Endrup By, Endrup.

Ejendommen ligger i det åbne land omgivet af åbne marker, Esrum Sø og med spredt bebyggelse omkring.

Ejendommens jordareal er udlagt i mindre folde til heste, der er indhegnet med træhegn af ubehandlet træ.

Der er etableret et plankeværk i skel mod Endrupvej.

Beskrivelse af byggeriet

Ifølge BBR består bebyggelsen af følgende bygninger:

Matr. 8b

Bygning 1: enfamiliehus (stuehus) på 266 m²

Bygning 4: sommerhus på 20 m²

Bygning 6: læskur på 18 m² fra 2017 (ikke lovligt opført)

Bygning 7: udhus (lysthus) på 35 m² opført i 1997 (ikke lovligt opført)

Bygning 8: garage på 210 m²

Matr. Nr. 17

Bygning 3: carport på 28 m²

Bygning 5: udhus (te-hus) på 18 m² opført i 1997 (ikke lovligt opført)

Bygning 9: Stald til kvæg på 210 m²

I forbindelse med denne ansøgning søges der om tilladelse til/lovliggørelse af følgende bygninger:

Ny stald på 226 m² (produktionsareal 200 m²) Bygningen ønskes opført som en tilbygning til og i visuel overensstemmelse med bygning 8 i murværk med tag belagt med metalplader.

Lovliggørelse af ponyskur ved eksisterende stald på 40 m²

Lovliggørelse af eksisterende pavillon på 22 m² (produktionsareal 15 m²)

Lovliggørelse af gedeskur på 5 m²

Lovliggørelse af 3-5 flytbare læskure

Småbygningerne er opført i træ med tag med mørkt tag.

Byggeriet på ejendommen er primært placeret langs Endrupvej og den nye stald og ponyskuret ønskes opført/er opført som tilbygninger til eksisterende byggeri. De mindre udhuse og læskure mv er placeret enkeltvist indenfor foldene på det åbne areal.

Fredningen

Området er omfattet af "Afgørelse om fredning af Esrum Sø's omgivelser i Hillerød, Gribskov, Helsingør og Fredensborg Kommuner af den 15. december 2021" truffet af Fredningsnævnet. Det ansøgte kræver dispensation fra fredningen.

Fredningsnævnet meddelte den 20. september 2020 dispensation fra den tidligere fredning til opførelsen af den nye stald i sag FN-NSJ-076-2019 på følgende betingelser:

"Tilladelsen er betinget af, at stalden opføres med en placering i umiddelbar tilknytning til den eksisterende lade/maskinhal som vist på det fremlagt kort og tegningsmateriale. Tilladelsen er endvidere betinget af, at staldens areal ikke overstiger 220m², og at den opføres med den samme udformning og i samme materialer som den eksisterende lade/maskinhal. "

Den 21. april 2022 har ansøger søgt Fredningsnævnet om dispensation til lovliggørelse af en række mindre bygninger til læskure mv til dyr og til private formål.

Fredningsnævnet har endnu ikke behandlet denne ansøgning.

Det er et vilkår for denne tilladelse til læskure mv, at Fredningsnævnet giver dispensation fra Fredningen. Såfremt Fredningsnævnet ikke meddeler dispensation, skal læskurene mv fjernes.

Naturbeskyttelsesloven

Den vestlige del af ejendommen er omfattet af søbeskyttelse, jf. § 16. To af læskurene er placeret på folde indenfor søbeskyttelseslinjen, men idet læskurene er nødvendige for jordbrugserhvervet, gælder forbuddet mod bebyggelse ikke, jf. naturbeskyttelseslovens § 16, stk. 2, nr. 6.

Derudover er størstedelen af ejendommens arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens §3 om beskyttede naturtyper (mose, eng og lille sø). Bygningerne er ikke placeret indenfor §3-områderne.

Natura 2000 område

Vurdering af eventuelle forekomster af habitatdirektivets bilag IV arter

En del af ejendommen ligger i Natura 2000 område nr. 190, Esum Sø, Esum Å og Snævret Skov. Der bygges ikke indenfor området. Området er en del af et økologisk netværk af internationalt beskyttede naturområder i hele EU. Områderne er udpeget af staten.

I Fredensborg Kommune findes der regelmæssigt forekomst af paddearterne stor vandsalamander, spidssnudet frø, flere arter af flagermus samt få forekomster af grøn mosaikguldsmed og stor kærguldsmed, som er opført på habitatdirektivets bilag IV.

Fredensborg Kommune vurderer, at den ansøgte udvidelse ikke vil påvirke Natura2000 område nr. 190 eller arealer, som kan fungere som raste- eller ynglested for stor vandsalamander eller for øvrige bilag IV-arter.

Det er derfor kommunens vurdering, at de ansøgte ændringer ikke vil have negative konsekvenser for Natura2000 eller arter opført på habitatdirektivets bilag IV.

Kommuneplan 17

Ejendommen ligger i landskabskarakterområde LKO 6: Langerød småbakkede dyrkningslandskab.

Området er karakteriseret af landbrugsdrift og hestehold. Området fremstår overvejende i lille skala og komplekst med mange enkelt elementer i form af mindre husmandssteder, levende hegn, skove, mindre søer og folde. I området omkring Esum Sø opleves området dog mere åbent og har stedvise kik ud over søen.

Ifølge Kommuneplan 2017 er ejendommen omfattet af følgende udpegninger:

- Beskyttelsesområde for værdifulde landskaber, jf. retningslinje 5.4
- Område hvor skovrejsning er uønsket, jf. retningslinje 5.6.

Det følger af retningslinjerne i Kommuneplan 2017, at der inden for beskyttelsesområderne for landskabsværdier kun må gennemføres byggeri og anlæg, der er erhvervsmæssigt nødvendigt for driften af landbrug, skovbrug og fiskeri. Bygninger og anlæg skal udformes og tilpasses under hensyntagen til landskabets karakter.

Nye driftsbygninger tillades endvidere kun opført uden tilknytning til ejendommens eksisterende bygninger, hvis der foreligger en særlig begrundelse for at fravige dette udgangspunkt.

Vurdering af byggeriets påvirkning af de landskabelige forhold

Den nye stald og ponystalden opføres i tilknytning til de hidtidige bebyggede arealer, der ligger langs Endrupvej. På den baggrund spredes den primære bebyggelse ikke over et større område og får derfor ikke karakter af spredt bebyggelse, hvilket er hensigtsmæssigt ud fra en landskabelig betragtning.

Dog bliver udsigten over Esum Sø set fra vejen påvirket og reduceret ved opførelsen af den nye stald, idet der netop her er fri udsigt til søen. Det er derfor væsentligt for oplevelsen af landskabet, at de øvrige sø-kik fra vejen ikke reduceres eller sløres yderligere.

Læskurene opføres udenfor de hidtidige bebyggelsesarealer. Fredensborg Kommune vurderer, at læskure i forbindelse med dyrehold og velfærdsforanstaltninger kan opføres udenfor de hidtidige bebyggelses arealer, når disse læskure er placeret hensigtsmæssigt i forhold til dyreholdet og i forhold til landskabet.

Fredensborg Kommune vurderer, at de opførte læskure og småbygninger ikke har væsentlig betydning for oplevelsen af landskabet og ikke påvirker ind- og udsynet til søen, idet denne bebyggelse ligger spredt, er opført i meget lille skala, og i et arkitektoniske formsprog og materialevalg, der passer til området.

Fredensborg Kommune vurderer desuden, at placeringen af husdyranlægget ikke er beliggende indenfor eller i nærheden af:

- Fredede fortidsminder
- Kirkebyggelinjer / kirkezoner indenfor 300 meter fra anlægsdelen
- Beskyttede diger
- Geologiske interesseområder
- Fortidsminder
- Skovrejsningsområder
- Skovbyggelinjer (300 meter)

Afstandskrav

Se kort over nabobeboelse i bilag 2.

§ 6 i husdyrbrugloven		
Område	Afstandskrav	Afstand oplyst af ansøger fra nybyggeri/bygning/anlæg hvor ændringen/udvidelsen sker
Eksisterende eller kommuneplanlagt byzone eller sommerhusområde	50 meter	1,4 km
Område i landzone der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende.	50 meter	1,4 km
Nabobeboelse	50 meter	Ca. 160 meter

§ 7 i husdyrbrugloven

Område	Afstandskrav	Afstand målt fra nybyggeri/bygning hvor ændringen/udvidelsen sker
Kategori 1	10 meter	95 meter
Kategori 2 natur	10 meter	4,2 km

§ 8 i husdyrbrugloven

Anlægstype	Afstandskrav	Afstand målt fra nybyggeri/bygning hvor ændringen/udvidelsen sker
1) Enkelt vandindvindingsanlæg (markvanding og boringer der forsyner op til 9 husstande)	25 meter	Ca 47 meter til egen boring DGU nr. 187.1775
2) Fælles vandindvindingsanlæg (boringer der forsyner mere end 9 husstande)	50 meter	>320 m
3) Vandløb (herunder dræn) og søer	15 meter	Ca. 135 m Ukendt for dræn.
4) Offentlig vej, privat fællesvej	15 meter	6-8 m
5) Levnedsmiddelvirksomhed	25 meter	>25 m
6) Beboelse samme ejendom	15 meter	Ca. 15 m
7) Naboskel	30 meter	>30 m

Fredensborg Kommunes vurdering

Fredensborg Kommune vurderer, at afstandskravene i § 6, § 7 og § 8 i husdyrbrugloven er overholdt, på nær § 8, stk. 1, nr. 4 afstand til offentlig vej. Der er meddelt dispensation til forholdene i den foreliggende §16b miljøtilladelse.

Natur og ammoniak

Lovgivningen

Fredensborg Kommune skal i forbindelse med denne tilladelse vurdere, hvorvidt det ansøgte vil have en væsentlig påvirkning af naturen med dens bestand af vilde planter og dyr samt deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særligt sårbart over for næringsstofpåvirkning.

I husdyrbrug vil der normalt ske en næringsstofpåvirkning til nærliggende områder i form af fordampning af ammoniak fra stalde og møddingspladser. Plantesamfund kan være følsomme overfor luftbåren ammoniak, som kan forringe deres naturmæssige indhold og værdi og dermed ændre tilstanden af et beskyttet naturområde. Nogle naturtyper er mere følsomme over for øget tilførsel af næringsstoffer end andre og man har derfor kategoriseret dem efter følsomhed.

Beskyttelsesniveau ved ammoniakfølsomme naturområder

De ammoniakfølsomme naturområder opdeles i kategori 1-natur, kategori 2-natur og kategori 3-natur. Beskyttelsesniveauet for kategori 1-natur og kategori 2-natur omfatter en forbudszone på 10 m, hvor der ikke må etableres, udvides eller foretages ændringer af stalde eller gødningsopbevaringsanlæg, samt krav til den tilladte totaldeposition.

Beskyttelsesniveauet for kategori 3-natur kan efter en konkret vurdering være et krav om en maksimal merdeposition.

Totaldepositionen er den ammoniakdeposition, som stammer fra husdyrbrugets stalde og lagre - både fra den eksisterende og den ansøgte drift. Merdepositionen er den ekstra ammoniakdeposition, som den ansøgte udvidelse forårsager. Merdepositionen skal beregnes ud fra alle etableringer, udvidelser eller ændringer foretaget siden 2014 (8-års driften).

Fredensborg Kommunes vurdering

Ammoniakemissionen fra ejendommen er 351 kg N / år. Der er i ansøgningen udpeget nedenstående naturområder til beregning (figur 4). Beregningen i ansøgningen angiver både merdeposition og totaldeposition. Naturpunkterne kan ses på kort i bilag 3, dog med undtagelse af de fjernest beliggende punkter.

Oversigt af naturpunkter ? 1

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:		
rigkær vest	Kategori 1	Sagsbehandler	0	S	0,3	0,3	0,4	▼
Natura 2000 rigkær	Kategori 1	Sagsbehandler	0	S	0,4	0,4	0,6	▼
Kategori 1	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,4	0,4	0,6	▼
Overdrev, nord	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
Sø, øst	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,2	0,2	0,3	▼
Esrum Sø	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,1	0,1	0,2	▼
Sø på fold	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,2	0,2	0,3	▼
Eng 2	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,3	0,3	0,6	▼
Eng	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	2,0	2,0	2,2	▼
Mose, nord	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,2	0,2	0,3	▼
Gammel Skovbund, øst	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,9	0,9	1,3	▼
Gammel Skovbund på fold	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	2,5	2,5	2,8	▼

Figur 4 - Naturpunkter udvalgt til beregning af ammoniakdeposition.

Kategori 1-natur

Kategori 1 natur omfatter ammoniakfølsomme naturtyper i Natura 2000-områder, hvor et enkelt husdyrbrug maksimalt må totalbelaste med 0,2-0,4-0,7 kg N / ha / år afhængigt af beliggenheden af andre husdyrbrug i nærheden (0,2 kg N / ha / år ved > 1 husdyrbrug; 0,4 kg N / ha / år ved 1 husdyrbrug og 0,7 kg N / ha / år ved 0 husdyrbrug).

Kategori 1-natur

Det nærmeste kategori 1 naturområde ligger på ca. 80 m nordvest for ejendommen. Der er tale om en mose beliggende indenfor Natura 2000 område Esrum Sø, Esrum Å og Snævret Skov. Området modtager 0,6 kg N/ha/år fra ejendommen. Der er ikke kumulation med andre husdyrbrug i nærheden, og de lovgivningsmæssige krav på en maksimal totaldeposition på 0,7/0,4/0,2 kg N/ha er overholdt.

Dette kategori 1-naturområde vurderes at repræsentere den mest påvirkede del af Natura 2000-delarealet Esrum Sø, Esrum Å og Snævret Skov med øvrig kategori 1-natur, da den ligger lige uden for husdyrbrugets matrikelgrænse. Kvælstoftilførslen til naturområdet er så

lav, at Fredensborg Kommune vurderer, at husdyrbruget ikke har en væsentlig påvirkning på dette eller fjernere beliggende kategori 1-naturområder eller Natura 2000-områder i øvrigt.

Fredensborg Kommune vurderer derfor, at kravet for maksimal ammoniakbelastning af kategori 1-natur er overholdt.

Kategori 2-natur

Kategori 2 natur omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder: højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha. Et husdyrbrug må totalbelaste kategori 2-natur med maksimalt 1,0 kg N / ha / år.

Nærmeste kategori 2-natur er et beskyttet overdrev, som ligger ved Langesø ca. 4,2 km nord for husdyrbruget.

Ammoniakdisposition til naturområdet er på 0,0 kg N / ha / år i totaldeposition.

Fredensborg Kommune vurderer derfor, at kravet for maksimal ammoniakbelastning af kategori 2-natur er overholdt.

Kategori 3-natur

Kategori 3 natur omfatter anden ammoniakfølsom natur (moser samt mindre heder og overdrev) og ammoniakfølsomme skove. Skovene kan være udpeget som "naturmæssig værdifuld", "tilgroet lysåben" eller "gammel skovjordbund" og skal være bevoksede med træer. Ved disse naturtyper med særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser kan kommunen ud fra en konkret vurdering stille krav om en maksimal totalbelastning, hvis merdepositionen er over 1,0 kg N / ha / år.

Nærmeste kategori 3 naturområde er et område med gammel skovbund umiddelbart nord for ejendommen. Området modtager en merdeposition på 2,5 kg N/ha/år. Området har været dyrket mark siden før 1945, og fremstår ikke ammoniakfølsomt. Det vurderes derfor, at merdepositionen ikke vil medføre forringelse af naturtilstanden i det pågældende naturområde.

Det øvrige kategori 3-naturpunkt, som modtager en større merdeposition end 1 kg N/ha/år er punktet "eng" på folden umiddelbart nord/vest for garage/maskinhus, som får en merdeposition på 2,0 kg N / ha / år. Engen er nedgræsset og består for en stor del af mælkebøtter og syre, og fremstår således ikke ammoniakfølsom.

Fredensborg Kommune vurderer, at udvidelsen af husdyrbruget ikke vil medføre en forøgelse af N-depositionen i de omkringliggende naturområder, der ligger ud over det, som naturområderne kan tåle.

Øvrig § 3-natur

Omfatter natur beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3: overdrev, enge, moser, heder, strandenge og strandoverdrev større end 2.500 m², samt søer og vandhuller større end 100 m². Desuden er visse vandløb udpeget som § 3.

Nærmeste § 3-natur er eng, mose og sø som udgør den vestlige del af ejendommen ned mod Esrum Sø og et §3-vandløb der går gennem ejendommen. Den beregnede merdeposition til naturområderne er 0,1-0,8 kg N pr. år.

Fredensborg Kommune vurderer, at udvidelsen af husdyrbruget ikke vil medføre en forøgelse af N-depositionen i de omkringliggende naturområder, der ligger ud over det, som naturområderne kan tåle.

Fredensborg Kommune gør i øvrigt opmærksom på at der meddeles særskilt dispensation fra Naturbeskyttelseslovens §3 til græsningstryk, forbud mod tilskuds fodring mm, som sætter grænserne for udnyttelsen af ejendommens §3 arealer.

Bilag IV-arter

Omfatter dyr og planter opført på habitatdirektivets bilag IV - de såkaldte bilag IV-arter. Disse arter er strengt beskyttet, og kommunen skal derfor vurdere, om ammoniakbelastningen fra projektet vil skade yngle- og rasteområder for de udpegede arter.

Nærmeste kendte forekomst af bilag IV-arter er stor kærguldsmed 2,8 km mod sydøst. Denne arts levested kan forringes ved en øget tilførsel af næringsstoffer. I dette konkrete tilfælde bidrager husdyrbruget dog med en relativt lille ammoniakbelastning generelt og der er så stor afstand at ikke vil medføre en forøgelse af N-depositionen i de omkringliggende naturområder, der ligger ud over det, som naturområderne kan tåle og at egnede levesteder for bilag IV-arter derfor ikke forringes.

Fredensborg Kommune vurderer, at udvidelsen af husdyrbruget ikke vil medføre en forøgelse af N-depositionen i de omkringliggende naturområder, der ligger ud over det, som naturområderne kan tåle og at egnede levesteder for bilag IV-arter derfor ikke forringes.

Samlet vurdering af ammoniakbelastning af naturområder

Fredensborg Kommune vurderer, at oplysninger om ruhed og kumulation er korrekte.

Fredensborg Kommune vurderer, at kravene om maksimalt tilladt totaldeposition på kategori 1- og kategori 2-natur er overholdt.

Fredensborg Kommune vurderer, at der ikke er grundlag for at skærpe kravene til ammoniakmeremissionen, under hensyn til andre omkringliggende ammoniakfølsomme naturområder såsom ammoniakfølsomme skove, kategori 3-natur og § 3-natur, samt levesteder for bilag IV-arter.

Påvirkninger af nærmiljøet

Lugt

Ved etablering, udvidelse eller ændring af et husdyrbrug skal geneniveauet for lugt overholdes til tre kategorier af omkringboende; byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig i det åbne land, som ikke har landbrugspligt og ikke ejes af ansøger. Dette er for at sikre, at der ikke opstår væsentlige gener for husdyrbrugets naboer. Der er beregnet geneafstanden for hver kategori og sammenlignet med den fysiske afstand til de nærmeste omkringboende i hver af de tre kategorier. Hvis gennemsnitsafstanden er kortere end geneafstanden, vurderes der at være en væsentlig virkning på miljøet. Geneafstanden beregnes ud fra den lugt, der udledes fra husdyrbrugets produktionsarealer, dvs. stalde m.v. Der måles fra staldmidten på hver staldbygning og vægtes, hvis der er flere staldbygninger.

Desuden skal der tages højde for en eventuel kumulation fra andre husdyrbrug.

Kumulation af lugt

Oplysningerne om den kumulative effekt skal bruges i lugtberegningen. Er der andre husdyrbrug, som medfører lugtgener i det samme punkt i byzonen, skærpes kravene til geneafstanden i forbindelse med ansøgningen.

Der ligger ikke andre husdyrbrug med mere end 750 kg N/ha/år nærmere end 300 meter fra byzone, 200 meter fra samlet bebyggelse eller 100 m fra enkeltbolig.

Geneafstanden skal derfor ikke forøges.

Samlet resultat af lugtberegning ? i						
Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Endrupvej 80	0	FMK	35,7*	35,7*	211,4	Ja
 Fredensborgvej 61	0	FMK	35,7*	35,7*	295,8	Ja
 Danstrupvej 22	0	FMK	63,4	63,4	1165,7	Ja
 Endrup By, Asminderød	0	FMK	112,7	112,7	1489,1	Ja

Figur 5 - Beregning af lugtgeneafstand samt afstand til naboer.

Fredensborg Kommunes vurdering

Fredensborg Kommune vurderer, at husdyrbrugets lokaliseringsforhold er tilfredsstillende. Alle typer beboelse ligger udenfor geneafstanden, så udvidelsen af husdyrbruget vil ikke medføre væsentligt øgede lugtgener. Fredensborg Kommune vurderer, at beskyttelsesniveauet i forhold til lugt er overholdt.

For alle husdyrbrug gælder, at lugtemissionen kan begrænses ved at opretholde en god staldhygiejne, og at produktionsforhold og arbejdsgange skal tilrettelægges således, at dannelse af lugtende stoffer minimeres. På baggrund heraf stiller Fredensborg Kommune vilkår vedrørende rengøring af staldanlæggene med henblik på at sikre, at lugtgener begrænses mest muligt.

Der gøres opmærksom på kravet i husdyrgødningsbekendtgørelsens § 7 om, at der skal være mindst 50 m fra vandings- og fodertrug på foldene til beboelseshuse.

Støj

Ansøgers beskrivelse

Generelt forventes støjen fra anlægget at være mindre end miljøstyrelsens angivelser (55 dag / 45 aften / 40 nat dbA).

Støjkilder	Før	Efter
Dyreholdet	-	Der er daglig drift på ejendommen med dyr og maskiner. Aktiviteten er hovedsageligt om morgenen og om eftermiddagen alle dage.

Transporter til og fra ejendommen	-	Transporterne kommer normalt i dagtimerne og forventes ikke at give anledning til støjgener.
Interne maskiner, traktor m.v.	-	Der er en daglig drift med maskiner til fodring og daglig vedligehold fra kl 7 – 18

Fredensborg Kommunes vurdering

Fredensborg Kommune vurderer, at der ikke vil være aktiviteter, som vil medføre væsentlige støjgener. Der er fastsat vilkår om støjgrænser svarende til områdetype 3 i henhold til Miljøstyrelsens vejledning (5/1984) om Ekstern støj fra virksomheder. Områdetype 3 er "Blandet bolig og erhverv" og anbefales overfor boliger i landzone.

Ved klage over støj skal overholdelse af støjgrænserne dokumenteres. Dokumentation skal ske i form af støjmåling eller beregning udført efter retningslinjerne i Miljøstyrelsens vejledninger.

Det bemærkes, at brugen af landbrugsredskaber i marken er undtaget fra støjgrænserne.

Rystelser

Fredensborg Kommunes vurdering

Fredensborg Kommune vurderer, at rystelser og lavfrekvent støj i og udenfor staldafsnittene ikke vil give væsentlige problemer. Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå væsentlige gener for de omkringboende, eller såfremt kommunen finder det nødvendigt, skal bedriften lade foretage undersøgelse af forskellige vibrationskilder.

Lys

Ansøgers beskrivelse

Der vil ved den normale daglige drift ikke være arbejdsprojektører på ejendommen. Der er ikke lys i staldene om natten.

Fredensborg Kommunes vurdering

Fredensborg Kommune vurderer, at lyset i og udenfor staldafsnittene ikke vil give væsentlige problemer. Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt kommunen finder det nødvendigt, skal bedriften lade foretage undersøgelse af forskellige lyskilder, således at lyset uden for ejendommen formindskes.

Støv

Ansøgers beskrivelse

Der forventes ikke væsentlige støvgener fra driften.

Fredensborg Kommunes vurdering

Afstanden til nærmeste nabobeboelse er på 156 m fra gødningscontainer (Endrupvej 80).

Fredensborg Kommune, vurderer, da husdyrbruget ligger mere end 100 meter fra nærmeste nabo vil husdyrbruget ikke vil give anledning til støvpåvirkning, som vil medføre væsentlige gener for de omkringboende.

Skadedyr – fluer og rotter

Ansøgers beskrivelse

Regelmæssig rengøring af stalde og opbevaringsanlæg til foder vil være med til at begrænse gener fra skadedyr og fluer. Der anvendes fluebekæmpelse i det omfang et er nødvendigt. Hvis der opstår problemer med rotter, vil disse blive bekæmpet med det samme.

Fredensborg Kommunes vurdering

Stalde med produktionsdyr på dybstrøelse og opbevaring af dybstrøelse kan give vækstbetingelser for fluer.

Gener fra fluer og skadedyr skal minimeres. Dette sikres ved, at der stilles vilkår om ryddelighed, foderopbevaring og fluebekæmpelse jf. retningslinjerne fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi (link: <http://agro.au.dk/myndighedsraadgivning/>).

Der stilles vilkår om, at ansøger skal indsende en plan til kommunen for bekæmpelse af fluer, hvis der skulle opstå fluegener.

Konstateres der rotter på ejendommen, skal det straks meddeles til kommunen, og bekæmpelse skal iværksættes. Bekæmpelse skal altid ske via en sikringsordning eller gennem kommunen.

Til- og frakørsel fra husdyrbruget

Ansøgers beskrivelse

Der forventes i gennemsnit 3-6 lastbiler til og fra ejendom pr. måned, og 5-10 biler/trailere pr. dag. Transporterne forventes som udgangspunkt at ligge i dagtimerne.

Fredensborg Kommunes vurdering

Der er indkørsel til ejendommen fra Endrupvej, der er en kommunal vej. Adgangsforholdene til ejendommen ændres ikke.

Fredensborg Kommune vurderer, at opførelsen af en ny stald og læskure ikke ændrer på mængden af trafik på Endrupvej, og derfor ikke medfører yderligere genevirkninger end hvad der er normalt for en mindre landbrugsejendom.

Fredensborg Kommune vurderer på denne baggrund, at transporter ikke vil være til væsentlig gene for beboerne i området, og der stilles ingen vilkår i forhold til transport.

Affald, olie og kemikalier

Ansøgers beskrivelse

Der opbevares ikke olie eller øvrige kemikalier på ejendommen.

Fredensborg Kommunes vurdering

Det vurderes i forbindelse med tilsyn, om opbevaring og bortskaffelse af affald sker i overensstemmelse med Fredensborg Kommunes affaldsregulativ. Det stilles ikke vilkår til at sikre dette, da husdyrbruget som virksomhed i Fredensborg Kommune er forpligtet til at overholde de gældende retningslinjer i affaldsregulativet.

Regulativet for erhvervsaffald kan findes på kommunens hjemmeside

<https://www.fredensborg.dk/Files/Files/Borgere/Affald%20og%20Genbrug/Regulativer/Regulativ%20for%20Erhvervsaffald2015.pdf>

Der gøres desuden opmærksom på, at reglerne om opbevaring af affald fra olie og kemikalier står i Fredensborg Kommunes regulativ for Erhvervsaffald i §§ 12-20.

Følgende må ikke afleveres på genbrugspladsen:

Affaldstype	Afleveringssted
– Medicinrester	Leveres til godkendt modtager af farligt affald
– Kanyler	Leveres til godkendt modtager af farligt affald
– Landbrugsplast	Leveres til godkendt modtager
– Udtjente maskiner og udstyr	Skrothandler

Afhentning af farligt affald, der ikke modtages på genbrugspladsen skal ske af godkendte transportører. Se nærmere på Energistyrelsens hjemmeside

<https://affaldsregister.ens.dk/Default.aspx>

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Ammoniakemissionen fra husdyrbruget er på 351 kg N / år. Da det er lavere end grænseværdien på 750 kg N / år, er der ikke krav om, at husdyrbruget skal overholde et maksimalt BAT-niveau for ammoniakemission og heller ikke krav om andre parametre med baggrund i BAT.

Vurdering af samdrift med andre husdyrbrug.

Ansøger har indsendt oplysninger om, at hverken husdyrbruget eller ejendommen er teknisk, forurenings- og driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

Eventuelle grænseoverskridende virkninger

Sverige er den selvstændige nation, der ligger nærmest Fredensborg Kommune. Der er mindst 10 km på tværs af Øresund til Sveriges kyst. På baggrund af afstanden samt husdyrbrugets i denne sammenhæng beskedne omfang, vurderer Fredensborg Kommune, at husdyrbruget ikke vil have grænseoverskridende påvirkninger.

Samlet vurdering og begrundelse

Fredensborg Kommune vurderer samlet, at husdyrbruget på Endrupvej 45, 3480 Fredensborg kan drives som beskrevet i tilladelsen på de stillede vilkår uden at forårsage væsentlig indvirkning på miljøet. Vurderingen begrundes med, at:

- alle afstandskrav i husdyrbruglovens §§ 6, 7 og 8 er overholdt, med undtagelse af §8 om afstand til offentlig vej. Der dispenseres til disse forhold på baggrund af en konkret vurdering.
- geneafstand for lugt i forhold til nærmiljøet er overholdt samt at støj, rystelser, lys, støv, skadedyr samt transport til og fra husdyrbruget vurderes at være uden større betydning for de omboende.
- alle grænseværdier for ammoniakdeposition til nærliggende naturområder er overholdt, bortset fra depositionen til punktet kategoriseret som "gl.skovbund". Se i øvrigt vurderingen af kat. 3 natur på side 24.
- alle krav til afledning og håndtering af vand er overholdt.
- det ansøgte kan godt forenes med de landskabelige udpegninger, der er udstukket i Kommuneplan 17 samt at husdyrbruget ikke ligger inden for eller i nærheden af fortidsminder, fredede områder, søbeskyttelseslinjer mv., på nær placeringen af to læskure, der ligger inden for skovbyggelinjen. De to læskures placering er betinget af dispensation fra skovbyggelinjen, såvel som fredningen
- alle ansøgte ombygninger, tilbygninger samt nye bygninger er af en størrelse og karakter, der er erhvervsmæssigt nødvendig for det ansøgte dyrehold.

Fredensborg Kommune vurderer dermed, at det ansøgte husdyrbrug er i overensstemmelse med gældende regler og lovgivning på området. Hvis der mod forventning alligevel skulle opstå gener eller klager, kan kommunen forlange forholdet undersøgt, som beskrevet i tilladelsens vilkår.

Partshøring og offentliggørelse

Ansøger har ret til at søge om aktindsigt i sagen, samt at udtale sig i henhold til forvaltningsloven inden der træffes endelig afgørelse om tilladelsen. Fredensborg Kommune har sendt et udkast af tilladelsen til ansøger den 27. juni 2022.

Fredensborg Kommune har skriftligt orienteret naboer (matrikulære naboer) om ansøgningen den 22. juli 2022.

Der er ikke kommet nogen bemærkninger til udkastet til tilladelsen og der er derfor ikke foretaget ændringer i den endelige tilladelse.

Nedenstående er orienteret om udkast til miljøtilladelse

Rolle	Navn	Adresse/mail
Ejer/ansøger	Jeanette B. Johansen	Endrupvej 45, 3480
Ansøger/konsulent	Ann Frost Agrovi	afr@agrovi.dk
Omboende	Sindet Margrethe Bruun	Endrupvej 80, 3480
Omboende	Anne Mette Klit	Fredensborgvej 61, 3480

Nedenstående er orienteret om miljøtilladelsen

Klageberettigede jævnfør husdyrbruglovens § 84:

Ansøger

- Jeanette B. Johansen, Endrupvej 45, 3480 Fredensborg

Rådgiver firmanavn

- AGROVI v. Ann Frost

Klageberettigede jævnfør husdyrbruglovens § 85:

- Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Klageberettigede jævnfør husdyrbruglovens § 87:

- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- Friluftsrådet, thp@profibermail.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Rådet for Grøn Omstilling, husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, lbt@sportsfiskerforbundet.dk

Andre:

- Naturstyrelsen, nst@nst.dk

Kapitel 3: Generelt

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i husdyrbrugloven med tilhørende bekendtgørelser samt Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug.

Vilkårene for tilladelsen er udarbejdet i henhold til

- Husdyrbrugloven (LBK nr. 520 af 01/05/2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv.).
- Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (BEK nr. 2225 af 27/11/2021 om godkendelse og tilladelse mv. af husdyrbrug).
- Husdyrgødningsbekendtgørelsen (BEK nr. 2243 af 29/11/2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring og anvendelse af gødning).
- Naturbeskyttelsesloven (LBK nr. 1986 af 27/10/2021 om naturbeskyttelse).
- Habitatbekendtgørelsen (BEK nr. 2091 af 12/11/2021 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter).

Klagevejledning

Fredensborg Kommune har givet miljøtilladelse til husdyrbruget på Endrupvej 45. Miljøtilladelsen vil blive givet i medfør af § 16 b i husdyrbrugloven.

Når afgørelsen er givet efter nabohøringen, kan den påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøger, Miljøministeriet, enhver der må antages at have væsentlig individuel interesse i sagens udfald samt de klageberettigede organisationer, der fremgår af lovens §§ 85 -87.

Miljøtilladelsen vil blive offentliggjort på kommunens hjemmeside og på hjemmesiden Digital Miljø Administration, dma.mst.dk. Du skal søge på adressen under offentliggørelser.

Hvis du ønsker at klage over den kommende afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på med Nem-ID.

Klagen sendes gennem Klageportalen til Fredensborg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Fredensborg Kommune i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr. Gebyrsatsen er på 900 kr. for privatpersoner, mens virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis du får helt eller delvist medhold i klagen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klage-portalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefristen er 4 uger fra offentliggørelsen.

En godkendelse eller en tilladelse efter §§ 16 a eller 16 b, der indebærer opførelse af bebyggelse uden tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer, må ikke udnyttes før klagefristens udløb. Rettidig klage over en godkendelse eller en tilladelse efter §§ 16 a eller 16 b, der indebærer opførelse af bebyggelse uden tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer, har opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet, jf. husdyrbruglovens § 81, stk. 3.

Fredensborg Kommune skal ifølge Offentlighedsloven (lbk nr 145 af 24/02/2020) gøre opmærksom på, at henvendelser og øvrige oplysninger i sagen bliver journaliseret hos kommunen.

Søgsmål

Denne afgørelse om miljøtilladelse kan også indbringes for domstolene (husdyrbruglovens § 90). Det skal ske indenfor **6 måneder** efter offentliggørelsen.

Bilag 1 – Situationsplan

Bilag 2 – Nabobeboelse

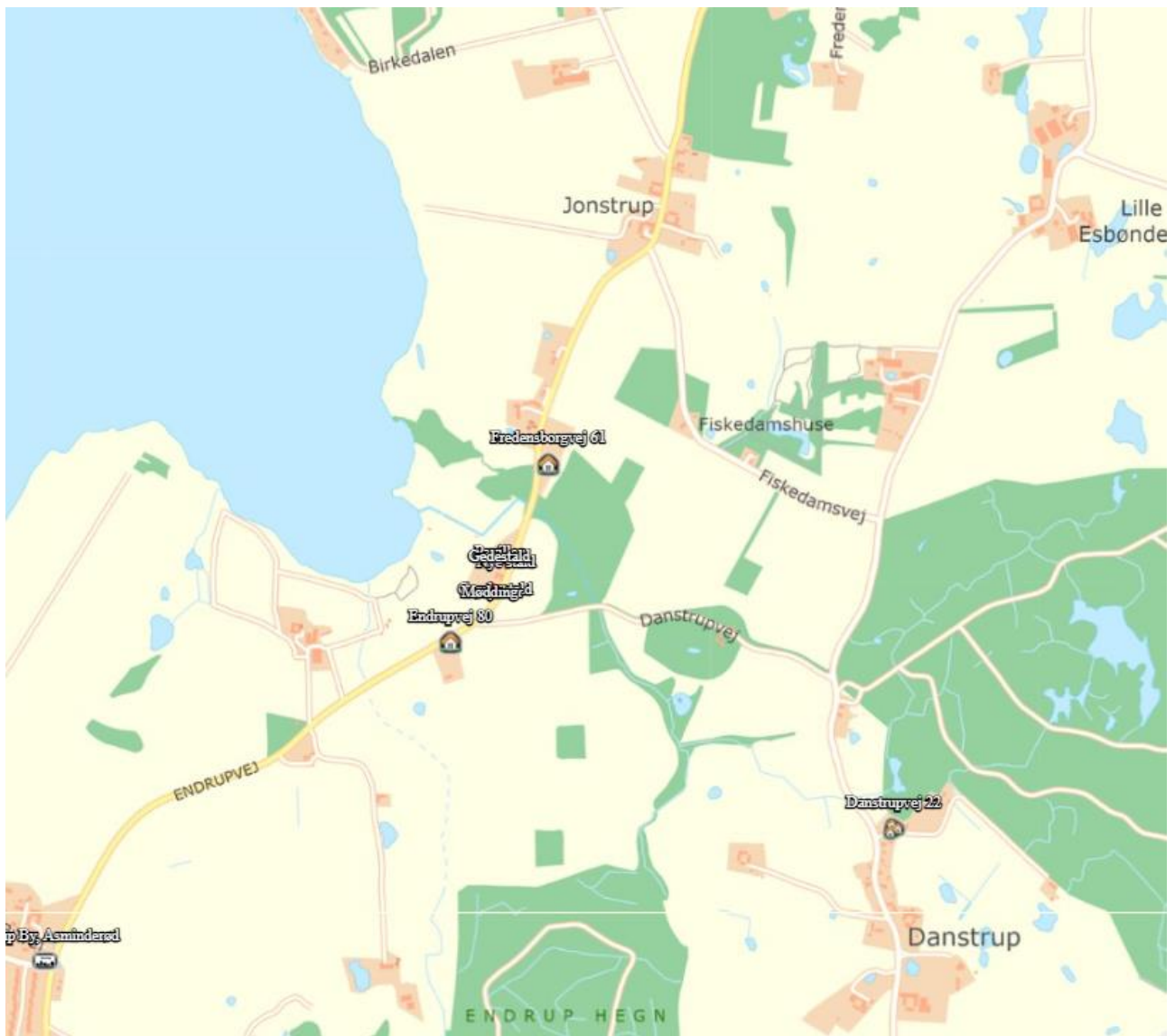
Bilag 3 - Naturpunkter

Bilag 4 – Pumpesum

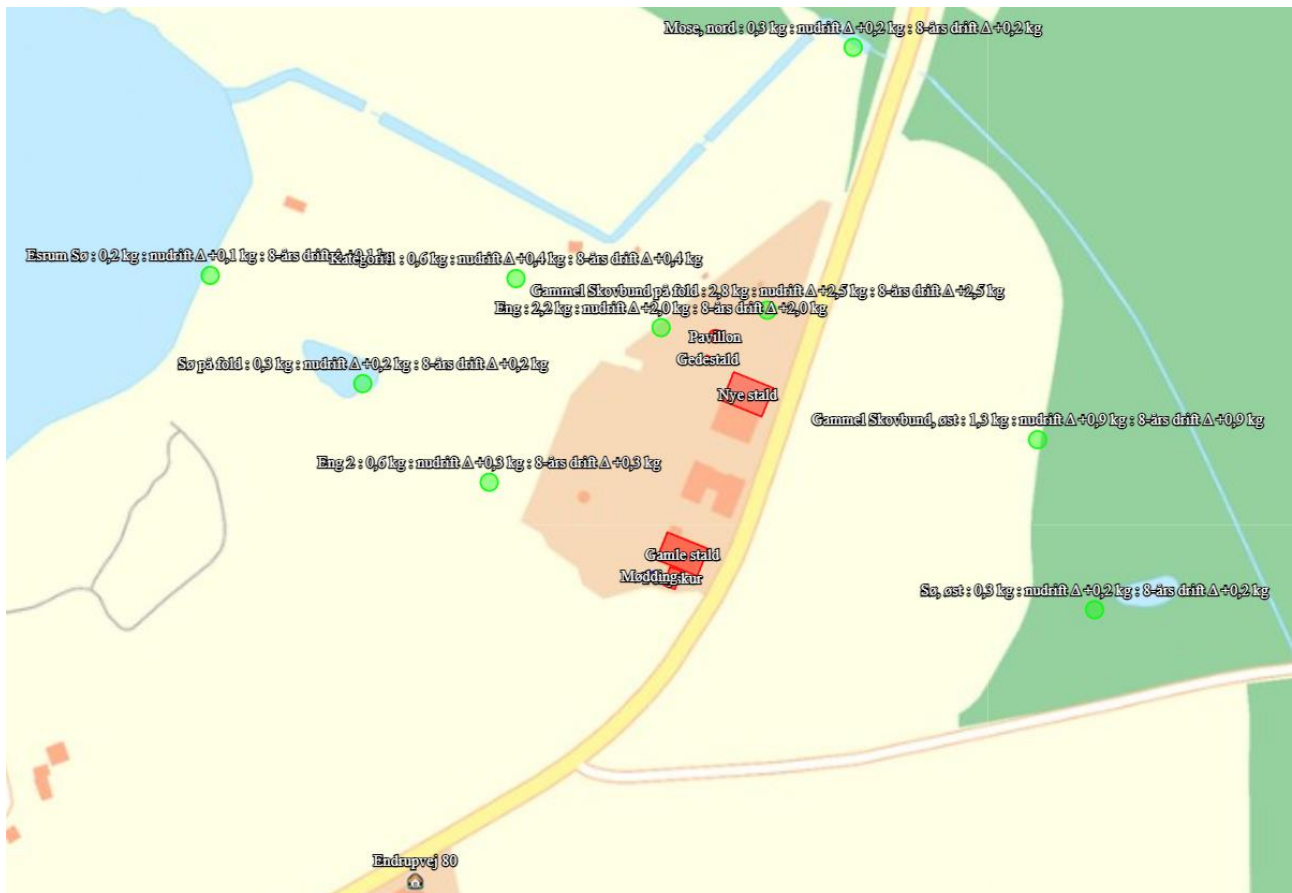
Bilag 1 – Situationsplan

Bilag 2 – Nabobeboelse, byzone mv.

Bilag 3 – Naturpunkter

Bilag 4 – Principtegning af pumpesump i den ny stald

